

“M’interessa més suggerir que no pas explicar-ho tot massa mastegadet”

Cartes mortes (Males Herbes) és l’*opera prima* de David Gálvez (Vilanova i la Geltrú, 1970), una novel·la on els límits confusos i juganers entre la realitat i la ficció, els pessics d’ironia i la metaliteratura actuen de motor. L’escriptor, que viu a Andorra des de petit, professor d’anglès i editor de la revista literària *Portella*, beu en autors sud-americans com Borges, Bolaño o Cortázar per construir una teranyina de referències, relacions, teories i cantons ocults. Tan empeltat com estava d’un món argentí, de primer la va escriure en castellà i després la va traduir al català. L’any que ve publicarà a Males Herbes una segona novel·la que és el contrari d’aquesta: ni un sol nom ni cap referència cultural, amb un llenguatge molt contingut.

—A Cartes mortes, per què trieu aquest format de suposades epístoles?

—La meua primera idea era fer un llibre a quatre mans amb un company. Com que érem lluny, el format de la carta fictícia podia funcionar amb uns personatges que aniríem creant a partir del que l’un i l’altre anéssim escrivint. Després la conversa es va quedar en monòleg, i vaig voler mantenir aquest format, que ho permet tot. Ho aguanta tot. És un fals dietari; hi puc introduir petits poemes o textos molt diversos, puc fer-hi un comentari d’actualitat o més literari...

—Què en volíeu treure, del joc constant entre la realitat i la ficció?

—La divisió entre la realitat i la ficció l’entenc, des del punt de vista del lector. Però per a mi, en la vida no és tan clara. I a l’hora d’escriure i de crear un personatge que ja era una mica confós, m’anava molt bé. No saps si el personatge hi toca gaire o no hi toca gens, si és un erudit o està com un llum. És clar, tampoc no en dono gaires detalls biogràfics.

—Però això forma part del mateix joc, no?

—M’interessa més suggerir o que el lector pugui fer lligams que no pas explicar-ho tot massa mastegadet, donar massa conclusions. M’interessa més aquesta escriptura que pugui suggerir que no dibuixar-ho tot massa i donar massa pistes o conclusions, però tampoc n’hi ha gaires.

“El format de les cartes ho permet tot. És un fals dietari; hi puc introduir petits poemes o textos molt diversos.”

—Alguns personatges importants dels quals estireu el fil, com Artaud, Kafka o Gombrowicz, són referents?

—Són gent que m’ha interessat, però també són una mica excuses. Em serveixen per explicar històries humanes o literàries, però, a més, són com rèpliques del personatge principal. Són gent que en algun moment donat de la seva vida hauries dit que estaven absolutament perduts o tocats de l’ala, i en uns altres moments han passat com a genis.

—Heu volgut burlar-vos d’alguns llocs comuns de la teorització?

—Durant molts anys vaig estudiar literatura, i vaig escriure i llegir articles dedicats a interpretar, a explicar i a teoritzar. En alguns moments alguns d’aquests articles em semblaven una ficció tan bona com la ficció original. Tot i que m’interessen moltes coses serioses que hi ha en aquests referents, em sembla que si ho expresso d’una manera massa seriosa, fàcilment caic en la pedanteria i faig que perdi interès tot missatge que vulgui passar.

Prefereixo que m’interpretin com algú que ironitza que no pas caure en la pedanteria. L’humor no em fa por. Vinc de la literatura anglosaxona, en què l’humor es fa servir molt més que no a Catalunya i, en general, en la literatura espanyola. Si realment tens alguna cosa a dir i te’n surts, el lector és prou intel·ligent per veure totes dues coses, la intel·ligència i la conya. No cal ni protegir-se tant com a escriptor ni protegir el pretès lector.

—Content del ressò d’aquesta primera novel·la?

—Ha tingut força ressò crític i n’estic contentíssim, en aquest sentit. Quant al lector, no sé com anirà la cosa. És una classe de novel·la que no permet que se’n venguin exemplars en massa, si més no en llengua catalana. És una novel·la que en llengua castellana podia funcionar molt bé a l’Amèrica del Sud, on es podia vendre com una cosa més normal. Em sembla que aquí s’ha vist com una novel·la més estrambòtica que no és realment. Tots aquests jocs que faig aquí s’han fet de fa molt temps en llengua castellana a l’Argentina.

Anna Ballbona